

Tallinna

Polütehnik

TALLINNA POLÜTEHNILISE INSTITUUDI PARTEIORGANISATSIOONI, DIREKTSIOONI, ELKNU KOMITEE JA TEENISTUJATE NING ÜLIÕPILASTE AMETIÜHINGUKOMITEEDE HAALEKANDJA

Nr. 11 (27) Neljapäeval, 11. mail 1950. a. II aastakäik

Ajakirjanduse päeva puhul

Kolmkümmend kaheksa aastat tagasi, revolutsioonilise liikumise tõusu päevil, 5. mail 1912. a. hakkas ilmuma Peterburis bolševistlik päevaleht „Pravda“. See päev kujunes revolutsioonilisele töörahvale tõeliseks rõõmusündmuseks ja „Pravda“ ilmumise auks võeti ja kinnitati ta traditsiooniliseks töölisajakirjanduse pidupäevaks.

Lenin ja Stalin olid „Pravda“ rajajad, — nad löid, arendasid ja kujundasid bolševistliku ajakirjanduse, Leninlik-stalinlik printsiipiaalsus, kirglik võitlemine töötava rahva huvide eest ja halastamatu võitluse vaenlaste paljastamine on saanud bolševistlike ajalehtede kõikumatuks traditsiooniks.

Ka kõrgemates koolides oma trükitud ajalehe ilmumine on üks bolševistliku ajakirjanduse traditsioone. Kas oli enne kodanlikul ajal kuskil kuulda mõne kõrgema kooli juures oma ajalehe ilmumist? Ei olnud. Kodanlikul ajal valitsevad klassid kartsid seda kui tuld, sest üliõpilaskond oli revolutsiooniliselt häälestatud ja kuidas võis siis niisugusele elemendile anda veel sõna ja trükitavadust oma ajalehe nool, Nendega tuli võidelda teiste relvadega — tuli tagandada edumeelseid professoreid, areteerida aktiivsemaid üliõpilasi, ja kui see veel ei aidanud, siis suleti mõneks ajaks kogu ülikool kuni „meeld rahuneksid“. Niisugune sumbumine ja raske olukord püsis kõigis kodanlikes kõrgemates koolides veel praegugi. Meenutagem ainult võitlust „kommunismi ideedega“ ameerika üliõpilaste hulgas jne., ja võrreldem seda olukorda olukorraga meie kõrgemates õppeasutustes, kus üliõpilastel on oma sõna väljendamiseks mitmesugused seinalehed, „välk-lehed“ ja isegi oma trükitud ajalehed.

Umbes aasta tagasi, 30. aprillil 1949. a. ilmus Tallinna Polütehnilise Instituudi oma trükitud ajalehe „Tallinna Polütehnik“ esimene number. Selles kirjutas instituudi direktor sm. Mahl: „Seda noort väljannet ootavad ees väga tähtsad ülesanded: ta peab hooilt kujunema võitlusväälkandjaks, kes mobiliseeriks kogu üliõpilasmassi eesrindliku teaduse ja tehnika edukale omandamisele, ta peab kasvutama üliõpilaskonda marksismi-leninismi ideede vaimus, ustavuse vaimus kommunisti ülesannetele...“

... Kasutades julgelt bolševistliku kriitika ja enesekriitika relva, peab ajaleht aastama kõiki puudusi meie töös ja arendama otsustavat võitlust nende kõrvaldamiseks, Päivigu meie noor ajaleht selles oma töös täit edu.“

Kuidas on meie ajaleht selle ülesandega toime tulnud? Peab kahjuks tunnustama, et vaatamata „Noorte Hääles“ nr. 272, 1949. a. ilmunud kriitikal ja selle kriitika põhjal toimunud lehe töö arutelu, toimetuse kolleegiumi ümbermoodustamisele ja lehe töö ümberkujundamisele, pole „Tallinna Polütehnik“ ikkagi veel täielikult kujunenud selliseks häälekandjaks, mis bolševistliku printsiipiaalsusega järjekindlalt võitleks üliõpilaste õppe- ja kasvatusstõu taseme tõstmise eest, kasutades õigesti ja oskuslikult kriitika ja enesekriitika vahedat relva.

Seetõttu nüüd, oma ilmumise teisel aastal „Tallinna Polütehnik“, olles õppinud oma senistest töökogemustest ja kasutades ära kõiki konstruktiivseid juhtnööre ja näpunäiteid, püüab täie kindlusega teha kõik selleks, et tõsta veelgi kõrgemale tasemele oma sisu ja seega muutuda igati vastuvõetavaks noorsoo bolševistlikuks häälekandjaks.

KÕIK KEVADKROSSILE!

Juba nädalapäevad on möödunud traditsioonilisest kevadisest jooksukrossi I etapi algpäevast. Krossi senise käiguga ei saa kuidagi rahule jääda. Seni on kevadkrossist osa võtnud 200 üliõpilast — missugune arv meie Instituudi kohta on äärmiselt väike. TPI spordiklubi on 600 üliõpilase ja õppejõu ümber, kuid seega on neist krossist osa võtnud ainult üks kuueendik. Ometigi on spordiklubi liikmed aasta läbi treeningus — millest siis see passiivsus rajal? Jooksukross tuleb läbi viia sektiõnitud tundides — ja see ülesanne tuleb võtta juba esimese treeningtunni kavasse. Selle eest on eelkõige vastutav iga treeningtunni läbiviija. Kuid sm. Rausberg isegi kergejõustiku tundide läbiviimisel ei ole seni tulnud mõttele kevadkrossi heale kordaminekule kaasa aidata.

Seni on krossid kulgenud selliselt, et neist võtavad osa ainult I ja II kursuse üliõpilased, kuna nad on seotud kehalise kasvatus tundidega. Täiesti kõrvalle on jäänud vanemad kursused ja õppejõud-teenistujad. Kindlasti on see tingitud halvast organiseerimisest. On selge, et iga krossist osavõtja peab olema läbi teinud ka arstliku kontrolli. See võimalus on meil olemas (dr. Sulkina

võtab vastu iga päev kella 10—14-ni).

Tervitavat on majandusteaduskonna kehakultuurikollektiivi esimehe sm. Jõerüüdi algatus, kes organiseeris vanemate kursuste osavõtmiseks krossist arstliku kontrolli vahetult enne rajaleminekut kohapeal.

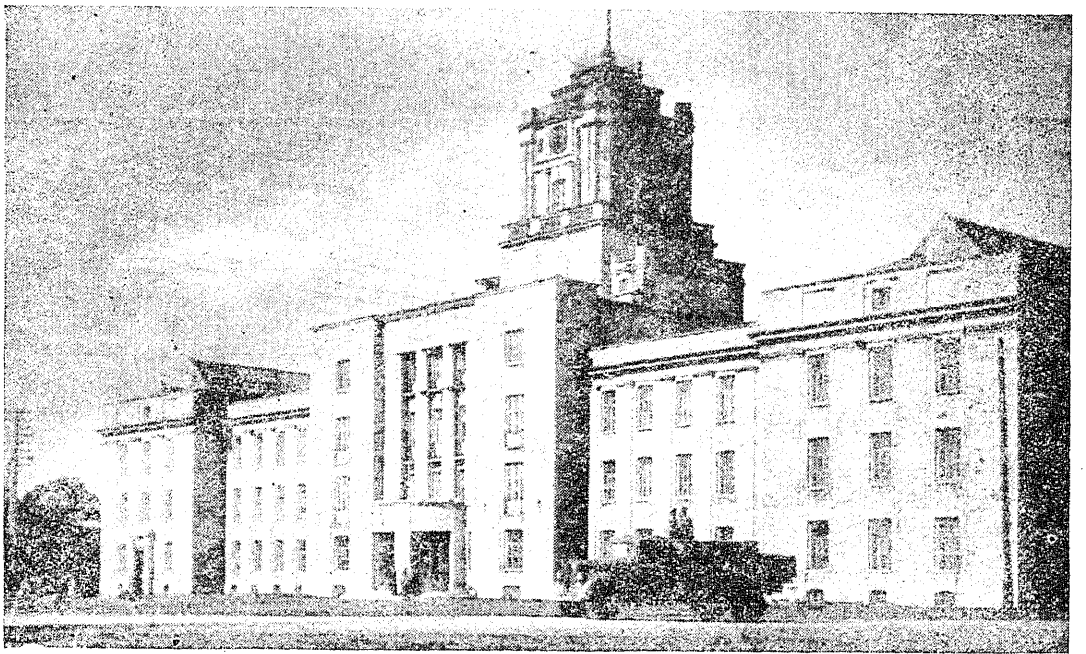
Positiivse joonena võib mainida ka mehaanikateaduskonna kehakultuurikollektiivi üleskutset krossiks osavõtuks, kuid kahjuks ei ole see üleskute vastukaja leidnud isegi mitte mehaanikateaduskonnas endas. Asugem tööle, seltsimehed kehakultuurikollektiivi esimehed, — krossist osavõtt on eeskätt teie aukohtus!

Senise vastutustundetu suhtumise tõttu ilmus krossi avapäeval rajale ainult 2 naisüliõpilast, — sm. Silman (majandusteaduskond) ja sm. Kügemägi (keemia- ja mäeteaduskond).

Samuti oli osavõtt väike ka meesüliõpilaste osas. Vanematelt kursustelt on osavõtjaid seni ainult üksikuist õpperühmadest, nagu MM-101, MB-63, MS-102.

Seltsimehed, krossiradadele! Jooksukrossi esimene etapp lõpeb 23. mail. Selleks ajaks käigu krossirajal ära kõik, kellel ei ole tervislike häireid. Seda nõuab meie õppeasutuse au. Kõik starti!

J. PALO

TPI PEAHOONE

Teaduskonnad eksamite eel

DEKAANIDE ARVAMUSI

MEHAANIKATEADUSKOND

Kevadine eksamisessioon peab järjekordselt näitama teaduskonna kui terviku teadmiste taset ja distsipliinitunnet.

Hästi töötanud üliõpilased tõestavad oma heade ja väga heade eksamihinnatega, et nad on tõsiselt arvestanud nendele antud ülesannetega ja tahavad saada tegelikeks kõrge teadusliku ja ideoloogilise tasemega nõukogude insenerideks ja tasuvad tulevikus oma saavutustega endi võla kodumaa vastu.

Kuid palju leidub ka üliõpilasi, kes püüavad n. ü. viita aega ülikooli seinete vahel, teadmata oma ülesandeid ja püüdes vaid hädavaevu sooritada eksamid, et siis mingisuguse sabassörkjajana loota inseneri diplomile. Siin tuleb kogu instituudi kollektiivil tõsiselt võidelda sellise elemendi olemasoluga meie peres, ei saa mingil tingimusel lubada eksamite õiendamist ainult õiendamise enda pärast, vaid tuleb nõuda aine sügavat ja kestvat omandamist ja rakendamisoskust.

Loodan, et mehaanikateaduskonna üliõpilased suhtuvad õeldes tõsiselt ja täidavad nendele antud ülesanded, kuid samal ajal aitavad ka oma mahajäänud seltsimeestel sammu pidada, nõnda et kogu kollektiiv lõpetaks töö üheaegselt ilma kadudeta eksmatrikuleerimise näol halva edasijõudmise pärast.

Ainult kõiki neid tingimusi täites on teaduskonnal võimalik säilitada eesrindlik seisukoht teiste teaduskondade hulgas, millele ta on viimasel ajal suutnud tõusta. Õepärast jõudu ja püsivust õppeaasta edukaks lõpuleviimiseks!

Dekaan E. SOONVALD

EHITUSTEADUSKOND

Ehitusteaduskond läheb vastu eelseisvale eksamisessioonile organiseeritult ja paremini ettevalmistatuna kui kunagi varem. Semestri projektide valmimine oma peamises massis toimub õi-

geaegselt. Ka üliõpilaste iseseisv töö raamatutega on tõusnud, otsustades raamatukogust laenuetatud erialase kirjanduse koguse järgi.

Teaduskonnas on toimunud loengud plaanikohaselt ja loengute väljalangemisi on olnud vaid üksikud tunnid.

Kuid palju on meil veel puudusi, milliste kõrvaldamine oleks meie tööd palju tõhustanud. Meie olulisemaks puuduseks on rühmakolmikute vähene aktiivsus. Rühmakolmikud pole tundunud vajalikul määral muret rühma õppeedukuse üle, eriti projektide mahajäävuse ja võlgade likvideerimise osas.

Rühmakolmikutel tuleb oma tööd eriti nüüd, veel viimastel päevadel enne eksamisessiooni parandada. Dekaan H. LAUL

KEEMIA-MÄETEADESKOND

Meie instituudis algasid jälle, nagu alati, eksamisessiooni mäeosakonna üliõpilased.

Kuni 5. maini noorus kuus eksamit, Parima osakonna esimesed eksamid ei saa küll olla aluseks kaugleulatavate järelduste tegemiseks kogu teaduskonna kohta, kuid sellest võib juba järeldada, et mäeosakonna ettevalmistustase on oma nooremate kursuste osas ainult rahuldav. Seni toimunud 8 eksamil ei ole küll esinenud mitterahuldavaid hindeid, kuid nooremate kursuste osas on ainult üksikud üliõpilased saanud väga häid hindeid. Näit. rühmast O-61 oli ainult kaks üliõpilast valmistunud esikujulikult poliitökonoomia eksamiks ja nende teadmisi võis hinnata väga hea hindega.

Eksamisessiooni alguseks ei olnud kõiki arvestusi sooritanud 4 mäeosakonna üliõpilast ja ühte (H. Veri) ei lubatud eksamitele vanade võlgade pärast.

Keemiaosakonnas on seis vanade võlgade ja käesoleva semestri arvestuste sooritamise osas tunduvalt halvem. Vaatamata mitmekordsetele meeletuletuste-

le ja nõudmistele on keemiaosakonnas tänaseni veel sooritamata vanad võlad 24 üliõpilasel. Need võlad tulevad sooritada veel enne eksamite algust.

Käesoleva semestri arvestuste ja projektide sooritamine on kulgenud seni paljudes rühmades ebarahuldavalt. Mõned praktikumid on veel lõpetamata ja projektid esitamata.

See asjaolu nõuab kogu kollektiivilt suuri pingutusi, et oleks võimalik korralikult astuda eksamite perioodi.

Dekaan L. KAALMAN

MAJANDUSTEADUSKOND

1949/50. õppeaasta kevadine eksamisessioon majandusteaduskonnas on tunduvalt raskem kui oli seda möödunud sessioon. Kui talvisel eksamisessioonil tuli majandusteaduskonna üliõpilastel sooritada keskmiselt 3—4 eksamit, siis eeloleval sessioonil on eksamite arv 6—7.

Ettevalmistus eksamisessiooniks on toimunud intensiivselt kogu semestri vältel. Sessiooniga seosesolevaid küsimusi on arutatud majandusteaduskonna kateedrite ja teaduskonna koosolekutel.

Tuleb tähendada, et majandusteaduskonna üliõpilased lähevad eelolevale eksamisessioonile vastu ilma akadeemiliste võlgnevusteta.

Põhiline töö eksameiks ettevalmistamisel lasub üliõpilastel enestel. Üliõpilasarühmades on peetud tootmisõupidamisi, on selgitatud õppetöös mahajäänud kaasüliõpilasi ning asutud kollektiivsele abistamisele ja õppimisele. Kõik puudused ja mahajäämused tuleb kiiresti kõrvaldada, selleks on vaja püsivalt ja visalt töötada.

Mobiliseerime ühiselt kõik jõud tõhusaks ettevalmistamiseks! Dekaan A. SIPSAKAS

MEIE OSA RIIGILAENU TELLIMISES

Suure poolehoiduga tervitasid Nõukogude Liidu rahvad 3. mail k. a. väljakuulutatud Rahvamajanduse Taastamise ja Arendamise V Riigilaenu. Laen realiseeriti ja ületati tunduvalt kahe päeva jooksul.

Tallinna Polütehnilise Instituudi õppejõud, teenistujad ja üliõpilased-stipendiaadid võtsid aktiivselt osa sellest suurest üldrahvalikust poliitilisest üritusest, tellides laenu 100-protsendilisel kõik, ja seejuures 103,9 protsendi ulatuses oma palgafondist. Arvukalt TPI õppejõude, eesotsas instituudi direktori sm. R. Mahlaga, marksismi-leninismi kateedri juhataja sm. A. Päss, professor Altma, professor Jürgensoni, professor Humala jt., tellis seejuures riigilaenu poolteise kuupalga ulatuses.

Oma panuse laenu tellimisel (100,1 protsendi ulatuses) andis ka üliõpilaskond, eesotsas üliõpil. Hõbemäe, Kreisi ning teistega, kes ületasid tunduvalt kuustipendiumi summa. A. LAUS

Mehaanikateaduskond palvis esikoha

1. mai päeva pidulikul koosolekul loeti ette TPI direktori käskkiri, millega omistati parimale teaduskonnale määratud

rändpunalipp mehaanikateaduskonnale (dekaan Stalini preemia laureaat dots. E. Soonvald, partigrupp laborant E. Laurits, a/j komitee esimees dots. R. Hollmann).

Iga teaduskonna parimatele kateedritele omistati punased rändlualipud. Mehaanikateaduskonnas jäi rändlualipp masinaehituse kateedrisse (kat. juhataj. dots. E. Soonvald) ja ehitusteaduskonnas teede ja vesiehituste kateedrisse (kat. juhataj. v. õp. L. Tepaks). Keemia- ja mäeteaduskonna rändlualipp läks orgaanilise keemia ja pürogeensete protsesside kateedril keemilise tehnoloogia kateedril (kat. juhataj. dots. E. Rannak) ja majandusteaduskonna rändlualipp tööstusökonoomia kateedril statistika ja raamatupidamise kateedril (kat. juhataj. prof. A. Borkvell).

Dots. I. ÖPIK

Keskkoolilõpetajad! Siirduge kommunismi ület

Noored — Tallinna Polütehniline Instituut ootab teid

Varsti lõpeb 1949/50. õppeaasta ja algavad ettevalmistused uueks vastuvõtuks õppeasutustesse.

Sajad tuhanded noormehed ja tütarlapsed varsti esitavad oma sooviavaldused astumiseks kõrgematesse õppeasutustesse nende poolt valitud erialadele.

Meie suur Sotsialistlik Kodumaa on meie noortele loonud kõrgema hariduse omandamiseks kõik võimalused. Igaüks, kes mõtleb tõsiselt ja korralikult õppida kõrgemas koolis, teab, et temale on kindlustatud riigi poolt suur aineeline toetus stipendiumi näol, mis talle võimaldab rahulikult õppida, pühendades selleks kogu oma aja.

Nõukogude Liidu rahvamajandus sammub edasi ennenägemata kiire tempos, ja mida suurem on masside teadlikkus, seda tõhusamad on ka meie tulemused sel teel.

Nõukogude kõrgema kooli ülesandeks on ette valmistada ja kasvatada kõrgestikvalifitseeritud spetsialistide kaadreid sotsialistliku rahvamajanduse kõigi harude tarvis. Kõrgem kool peab väga pingeliselt töötama selleks, et rahuldada maa vajadusi kõrgema haridusega eriteadlasteks.

Nõukogude Liidus on praegu ligi 900 kõrgeamat õppeasutust ja neis õpib ümmarguselt üks miljon kakssadatuhat üliõpilast.

Nõukogude teiste kõrgemate õppeasutuste hulgas on ka Tallinna Polütehniline Instituut.

Tallinna Polütehniline Instituut on alles noor nõukogude kõrgem õppeasutus ja valmistab ette insenere mäe-, keemia-, ehitus-, arhitektuuri-, mehaanika- ja elektrotehnika erialadel ning samuti ka ökonomiste kaubandus-ökonomikas, tööstusökonomikas ja finantsning krediidualal.

Instituudil on olemas täiesti küllaldane laboratoorne ja tehniline baas õppetöö teostamiseks kõrgel teaduslik-tehnilisel tasemel. Instituudi lõpetanud kasvandikud, kes töötavad mitmesugustel tööstusaladel, saavad oma ettevalmistuse kohta tavaliselt hea hinnangu.

Laialdaselt on instituudis arenenud sportlik-kehakultuuriline tegevus ja paljud isetegevusliigid, kus igaüks võib näidata oma võimeid täiel määral.

Tallinna Polütehnilise Instituudi ukseid on avanemas uueks vastuvõtuks ja käesolevaga kutsume üles noori seda võimalust kasutama.

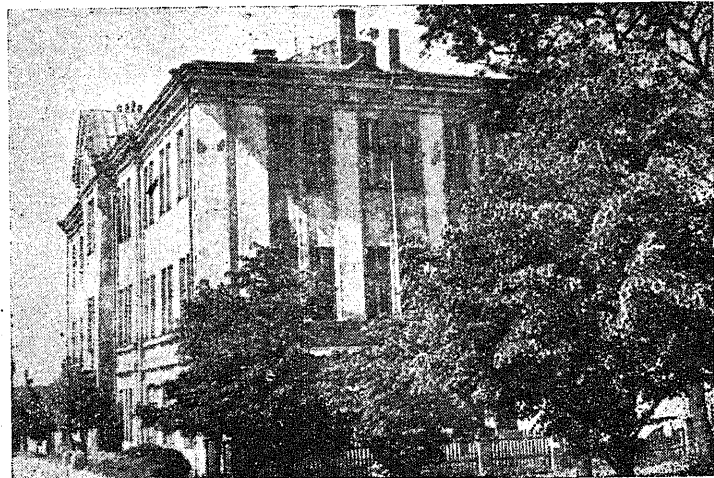
Instituut ootab teid, noored, — ja teeb omalt poolt kõik selleks, et saaksite omandada kindlad teadmised, kujuneda tõelisteks nõukogude kõrgestikvalifitseeritud eriteadlasteks, — harituiks ja kultuurseteks, piiriltust ustavateks patriootideks oma Suurele Isamaale.

TPI direktor R. MAHL

TPI kommunistlikud noored tervitavad uusi seltsimehi

Kommunistlikud partei ja seltsimees Stalini hoolitsusel on nõukogude noorsoole loodud sellised arengu ja oma võimete täiustamise tingimused, milliseid

teinud läbi sellise arengu ja tõe- sutee, millest kodanliku Eesti ajal vaevalt keegi julges unistada. Selle kohta piisab ainult ühest näitest. Kodanliku aja lõ-

TPI KEEMIAHOONE

ei tunne ega võigi tunda mista- hes kapitalistliku maa noorsugu. Nii on Tallinna Polütehniline Instituut viie nõukogude aastaga

pul 1938. aastal õppis Tallinna Polütehnilises Instituudis tehnilistes teaduskondades 491 üliõpilast nendest naisi 21 ehk 4,3%; 1950. aastal aga õpib Tallinna Polütehnilises Instituudis üle 1800 üliõpilase, nende hulgas naisi 461 ehk 25,6%. Viimane arv rõhutab eriti kujukalt, kui võrd on nõukogude korras avardanud kõrgema hariduse saamise võimalused naistele.

Meil on kõik rakendatud noorsoo kommunistliku kasvatamise teenistuses. Kõik soodustab meie sotsialistlikul isamaal seda, et noor sugupõlv kasvaks ja areneks Lenini-Stalini suurte ideede vaimus, valmistuks sama harituiks, aktiivseiks uue, kommunistliku ühiskonna ehitajaks.

„Et ehitada, on vaja teada, on vaja vallutada teadus“, õpetab seltsimees Stalin noorsoole. „Aga et teada, selleks tuleb õppida. Õppida visalt, kannatlikult.“

Täites seltsimees Stalini juhtnõore, on kommunistlik noorsoo ühing aktiivselt abistanud parteid uue nõukoguliku intelligentsi loomisel. ELKNÜ Tallinna Polütehnilise Instituudi algorganisatsioon pöördub keskkoolide komsomoli algorganisatsioonide poole üleskutsetega suunata meile oma lõpetajate paremik, — see paremik, kes tahab koos meiega osutada abi bolševike parteile ja Nõukogude Valitsusele kõrge kvalifikatsiooniga eriteadlaste ettevalmistamisel, üliõpilaskonna tõsisel kasvatamisel nõukogude patriotismi ja ustavuse vaimus Lenini-Stalini parteile, oskuse vaimus kaitsta Nõukogude riigi huve, valmisoleku vaimus võita kõik takistused kommunisti ülesehitamise teel.

ELKNÜ TPI algorg. komitee sekretär G. OSEROV

KEEMIAÜLIÕPILASED UTLEVAD TERETULEMAST

TPI keemiaosakonna üliõpilased lõpetavad praegu laboratooriumides oma viimaseid praktilisi töid. On ju suur tähtsus sellel, et seotakse varakult teooriat praktikaga, seepärast algab neil eelpraktikum juba I kursusel. Praktilisi töid sooritatakse mitmesuguste keemia eriharude alal kuni instituudi lõpetamiseni. Töö laboratooriume on õpetlik ja huvitav.

Peatselt saab küpsustunnustusi keskkooli abiturientide järjekordne lend.

Keskkoolide abiturientid! Tutvuge TPI elu ja tööga lahtiselt uste päevadel; siis näete, et väga paljudel teist on võimalus leida endale küllalt mitmekülgsest valikust sobiv eriala. Meie laboratooriumid ja katsekojad koos pakutava teoreetilise materjaliga loovad teile võimalusi õppida tublideks eriteadlasteks, töötada meie suure kodumaa hüvanguks.

Rühm IV k. keemiaüliõpilasi

Õppetöö Tallinna Polütehnilises Instituudis

Tallinna Polütehniline Instituut on üks liili Nõukogude Liidu polütehniliste kõrgemate õppeasutuste laialdases süsteemis ja täidab eriteadlaste ettevalmistamise alal samu ülesandeid, mis on omistatud kõigile meie kodumaa polütehnilistele instituutidele. Noore liikmena meie polütehniliste instituutide peres on TPI välja kujundanud oma struktuuri, erialased kateedrid, vajalikud laboratooriumid ja töökojad ning saavutanud viimaste aastate töös tähelepanuväärivaid tulemusi. Ainuüksi 1949/50. õppeaasta jooksul andis TPI üle 190 kõrgema haridusega eriteadlaste — inseneri, arhitekti, keemiku ja majandusteadlase.

Tallinna Polütehnilises Instituudis on kolm tehnilist teaduskonda: mehaanika-, ehitus- ja keemia-mäe ning peale selle veel majandusteaduskond.

Mehaanika teaduskond koosneb mehaanika- ja energeetika osakonnast.

Mehaanikaosakonda kuulub masinaehitustehnoloogia haru, kus valmistatakse ette üliõpilasi insener-mehaaniku kvalifikatsiooni omandamiseks. Energeetikaosakond jaguneb soojusenergeetika, elektrijaamad, võrkude ja -süsteemide ning elektrimasinate ja -aparatuuride haruks. Harud omakorda jagunevad erialadeks, mis üksteisest erinevad spetsialiseerumise järgi (katelseadmed, turbiinseadmed, elektrimasinad, elektrijamid jt.). Energeetika osakonna lõpetajad omandavad, olenevalt erialast, insener-soojustehniku või insener-elektriku kvalifikatsiooni.

Ehitusteaduskond koosneb ehitus- ja arhitektuuriosakonnast. Ehitusosakonna moodustavad kolm haru: a) tööstuslikud- ja tsiviilehitised, b) hüdrotehnilised ehitised ja d) automagistraalid ja linnateed.

Ehitusteaduskonna lõpetajad omandavad ehitusinseneri, teedeinseneri, insener-hüdrotehniku või arhitekti kvalifikatsiooni.

Keemia-mäe teaduskonna moodustavad keemiaosakond ja mäeosakond. Keemiaosakonnas toimub spetsialiseerumine kü-

Tehniliste teaduskondade õhtuses sektoris ja majandusteaduskonna mittestatsionaarses sektoris on võimalus kõrgema hariduse omandamiseks neil, kes igapäevase teenistuse tõttu ei saa osa võtta õppetööst normaalkorras.

TPI ühiselamus

Õppekursus Tallinna Polütehnilise Instituudi tehnilistes teaduskondades kestab 5,5 aastat, arhitektuuriosakonnas ja õhtuses sektoris aga 6 aastat. Majandusteaduskonna kõigis eriharudes ja kaugõppektoris on õppekursuse kestuseks 5 aastat.

Tänapäeva tehnika põhianeteks võime nimetada matemaatikat, füüsikat, mehaanikat ja keemiat. Eriti füüsika ja keemia areng viimastel aastakümnetel on võimaldanud terve rea keerukate tehniliste probleemide lahendamist. Sellepärast saavadki kõik TPI tehniliste teaduskondade üliõpilased juba esimeste õppeaastate jooksul nendes ainetes põhjaliku ettevalmistuse.

Alates kolmandast õppeaastast tulevad käsitlemisele insenerilised üldained, nagu tugevusõpetus, mehhanismide ja masinate teooria, elektrotehnika, soojustehnika jt. Eriala ainetes õppimine laiemas ulatuses algab põhimiselt neljandal õppeaastal, kitsama eriala küsimuste käsitlemisele aga asutakse viimasel kursusel.

Eriulist rõhku pannakse instituudis üliõpilaste iseseisva töö, selle meetodite ja kvaliteedi arendamisele. Et meie tulevane insener või majandusteadlane oleks võimeline iseseisvaks, loovaks tööks, tuleb varakult arendada tema loogilist mõtlemisviisi, kriitikameelt, kindlaid töö- ja uurimismeetodeid ning püsivust, ja järjekindlust mitmesuguste praktiliste probleemide lahendamisel.

Suurt tähtsust omistatakse ka tööstusliku praktika korraldamisele. Nõukogude teaduse üheks kandvamaks põhiprintsiibiks on teooria tihed side praktikaga. Sellepärast püüab instituut igati konkretiseerida meie tulevaste inseneride teoreetilisi teadmisi sotsialistliku ülesehitustöö vajadusist tulenevate praktiliste ülesannete lahendamiseks. Praktiline töö instituudi õppetöökodades ja vanemate kursuste üliõpilaste tööstuspraktika NSV Liidu suuremates, eesrindliku tehnikaga varustatud tööstusettevõtteis või majanduslike asutisid võimaldab üliõpilastel tundma õppida konkreetseid tööprotsesse ning omandada tegelikke kogemusi nende organiseerimiseks, juhtimiseks ja sooritamiseks.

Ülaltoodud on püütud lühidalt iseloomustada õppetöö protsessi TPI-s. Kui lisaks sellele meenutada üliõpilaste igapäevast sportlikku tööd oma kehaliste võimete arendamisel ja tahtejõu kasvatamisel ning õieti hinnata instituudis omandatavaid organisatoorseid kogemusi ühiskondliku töö ajal; võime rahuldustundega märkida, et õppetöö Tallinna Polütehnilises Instituudis on rajatud ainatele, mis kindlustavad tahteküllaste, progressiivse maailmavaate ning laialdaste praktiliste teadmistega varustatud eriteadlaste kaadri ettevalmistamise meie sotsialistlikule kodumale.

TPI õppeosakonna juhataja v.-õp. E. BAUMING

TPI raamatukogu lugemislauas

tuste keemilise tehnoloogia ja anorgaaniliste ainete tehnoloogia alal, mäeosakonnas — kihtvaraparkade kaevandamise alal. Vastavalt erialale omistatakse teaduskonna lõpetajatele insener-tehnoloogi või mäeinseneri kvalifikatsioon.

Majandusteaduskond valmistab ette majandusala eriteadlasi (ökonomiste) kolmel erialal; sellele vastavalt on teaduskonnas tööstuse, kaubanduse ja rahanduse eriharud.

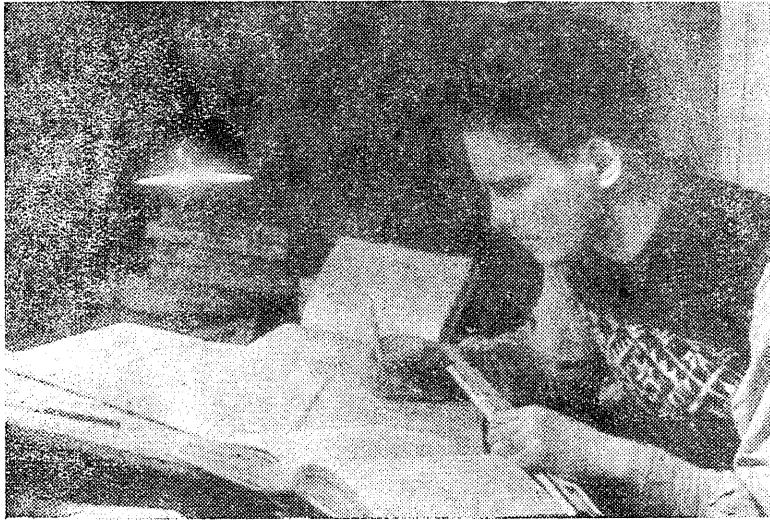
Tööstusharu varustab kõrgema majandusliku eriharidusega spetsialistidega meie tööstust, kaubandusharu — nõukogude riiklikku ja kooperatiivset kaubandust ja rahandusharu — meie rahandus- ja krediidiasutisi.

Päevaste põhiosakondade kõrval töötab kõikide tehniliste teaduskondade juures veel õhtune sektor ja majandusteaduskonna juures mittestatsionaarne (kaugõppe-) sektor.

TPI — kõrgema tehnilise kaadri sepikoda

Tallinna Polütehniline Instituut on noor liige Nõukogude Liidu polütehniliste instituutide peres. Viimaste aastate vältel on meie instituut jõudsasti arenenud, ära kasutades teiste nõukogude instituutide töökogemusi. Nõukogude Liidus on kahte tüüpi kõrgema tehnilise õppeasutisi: polütehnilised instituudid ja spetsialiseeritud erialased tehnilised instituudid. Polütehnilised instituudid erinevad teistest tehnika ala instituutidest sellega, et neis on ühte õppeasutisse koondatud terve rida väga mitmesuguste tehniliste erialadega teaduskondi.

TPI-s on kolm tehnilist teaduskonda: mehaanika-, ehitus-, keemia- ja maeteaduskond. Selline instituudi struktuur nõuab paljude erilaboratooriumide, erikateedrite ja ka suure hulga kvalifikatsiooniga õppejõude olemasolu, mida erialastes instituutides kunagi ei esine.

TPI üliõpilane kodus

Polütehnilistes kõrgemates koolides on ka üliõpilaste ettevalmistus nende elukutselisele erinev ettevalmistusest kitsa erialaga instituutides; nimelt omandavad üliõpilased siin põhjalikumalt erialaseid teadmisi sellistes tänapäeva tehnika põhiainetes, nagu matemaatika, füüsika, mehaanika ja keemia.

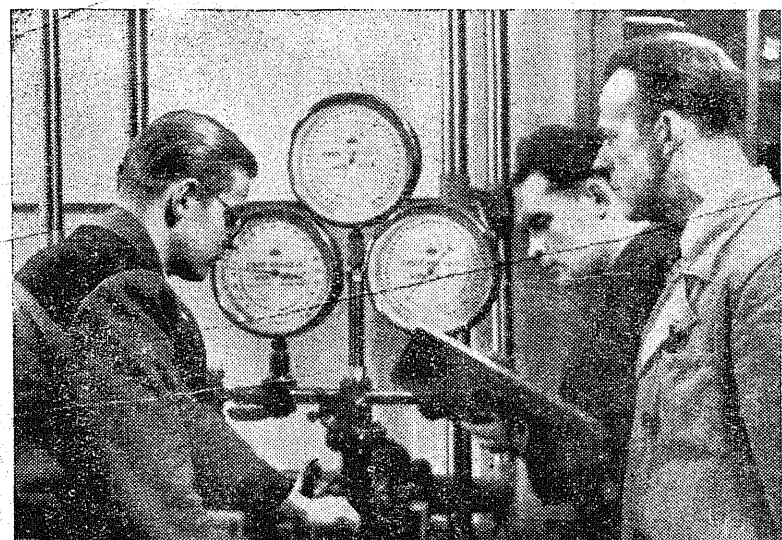
Ulesseatud eesmärkide saavutamiseks peavad tulevased eriteadlased läbi töötama ulatusliku õppeplaani — arhitektuuri alal 6 aastega, insenerialadel 5,5 aasta ja majandusteadlased 5 aasta vältel. Töö toimub loengute kuulamise, harjutustest ja seminaridest osavõtu, laboratooriumi-töodes, õppe- ja tööstuspraktikas, ja mis kõige olulisem — üliõpilaste iseseisvas töös õpikutega, käsiraamatutega, teaduslike ja tehniliste monograafiatega ja artiklitel. Ainult viimane töömeetod — iseseisv töö — võimaldab instituudis õppides omandada tõeliselt püsivaid teadmisi. Kõrgema kooli üks väärtuslikumaid iseärasusi on selles, et üliõpilane näeb teaduses mitte kogumikku kristalliseerunud ja tardenud vastuvaidlematuid tõdesid, vaid et teadus on alaliselt arenemises ja täienemises: vana- ja uus osad langevad ära, nende asemele tekivad uued probleemid, mis nõuavad uut uurimist ja loovat teaduslikku tööd. Õppides kõrgemas koolis, peab üliõpilane juba varakult arendama oma võimeid ka loovaks teaduslikuks tööks. Rohkeid võimalusi selleks on TPI-s meie üliõpilaste teaduslike ringide kujul. Oluline tähtsus on üliõpilaste õppetöös instituudi raamatukogul. Praegu võib instituudi raamatukogu kõigis õppeainetes anda täielikult eesti keeles olemasolevat kirjandust, samuti ka suure valiku vene- ja võõrkeelset kirjandust.

Suurt rõhku paneb instituudi juhatus tööstusliku praktika korraldamisele. Praktiline õppimine tööstus- ja majanduslikes ettevõtetes, samuti ka õppetöökodades, võimaldab üliõpilastele tunda õppida konkreetseid tööprotsesse ning omandada tegelikke kogemusi nende juhtimiseks ja sooritamiseks. Tööstuspraktikas süvenevad ja konkretiseeruvad loengutel omandatud teoreetilised teadmised.

Kõrgem kool pole mõeldav ilma teadusliku tööta, millest võtavad osa kõik instituudi õppejõud ja millesse lülituvad andekamad üliõpilased juba õppimise ajal.

Kokkuvõttes võib märkida, et Tallinna Polütehnilisel Instituudil on käepärast kõik võimalused töötamiseks aktiivse ja produktiivse liikmena NSV Liidu polütehniliste instituutide peres. Pidevas koostöös vennesabariikide instituutidega kindlustab TPI endale avara perspektiivi edasiseks jõudsaks arenguks niihästi õppetöös kui ka teadusliku uurimistöö alal.

TPI direktori asetäitja õppe- ja teadusliku töö alal prof. L. SCHMIDT

laboratooriumis

INSENERI ÕILIS TÖÖ

Sõna insener, mida nii sageli kuuleme meie praegusel ennenägematult hoogsal ülesehitamise ajastul, on pärit ladina keelest, kus sõnaga ingenium tähendati tolleaegseid sõjamasinaid. Koos sõjalise iseloomuga tööga aitasid vanad sõjainsenerid kaasa ka tsiviiltööl. Kuigi teise nimega all, töötasid insenerid juba varemalt. Kui mõelda vaid Egiptuse püramiide, niisutusseadmeid Niiluse orus, Babüloni ehitisi ning Hiina müüri ja kanaleid: need olid kõik selle sõna õiges mõttes inseneride kavandite ja juhatuse kohaselt püstitatud ehitised; ka aurumasina leiutaja Polzunov kandis ainult tagasihoidlikku nimetust: mäetööde meister.

Inseneritegevuse tihedat seost sõjatehnikaga, eriti aga sõjalaevade ehitamisega näeme väga selgesti ka Venemaal, kui vaadelda tehnika arengut pärast Peeter I-st. Märkime möödaminnes, et ka raadio leiutamine Popovi poolt oli otseses seoses sõjalaevandusega. Tööstuse arendes ei piisanud enam inseneridest, kes said ettevalmistuse sõjaväekoolides ja 18. sajandil tekkisid juba erikoolid tsiviilteenistuse inseneridele.

Praegusaja ehitusinsener tegeleb, nagu seda ütleb nimigi, ehitustega. Tema tegevusväli haarab linnade, tööstuse, maantee, raudtee ning sadamate ehitust, millega on tihedalt seotud ka hoonete, sildade, orusulgede ja igasuguste eriseadmete ehitus.

Võimsate ehitusmasinate ja tööriistade arenemine ning teaduse ülikiire süvenemine milles mõlemas Nõukogude Liit samum maailma esirinnas, on veelgi tõstnud töid korraldava juhi tähtsust. Samuti nagu moodusid ja keerukad relvad nõuavad sõjaväes juhtidelt teadmisi ja selget otsustamisvõimet palju suuremal määral kui mõõga ja piigi ajastul, nii on olnud juhtidega ka tehnika alal.

Eriti selgelt on meil silmis tööd, mis tulevad täita seoses looduse stalinliku ümberkujundamise plaani täitmisega, põllumajanduslike hoonete ehitamisega ja kogu maaelu muutmisega kergemaks ja kultuursemaks.

HUVI ELEKTRILE NÕUAB KA TÖÖD

Koos teistega seisavad ka TPI elektrikud järjekordse eksamissessiooni lävel. Tööpinge semestri viimastel nädalatel tõuseb pidevalt, — elektrikud tunnevad omi kohustusi õppetöö suhtes ning lähevad eksamissessioonile vastu ettevalmistatult. Viimased jooned semestriprojektide joniistes, viimased laboratoorsed tööd — ning arvestused võivadki alata.

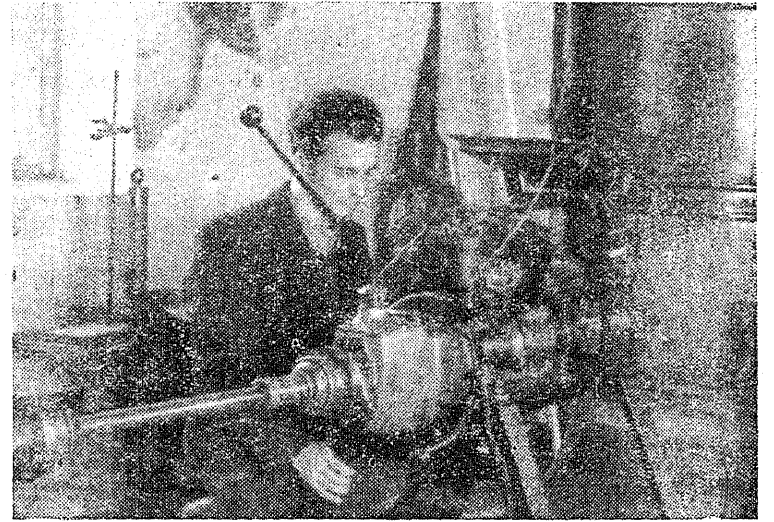
Seoses meie kodumaa üldise elektrifitseerimisega langeb tähtis ning vastutusrikas osa ka TPI elektrotehnikaosakonnale, — maa vajab kvalifitseeritud elektrikuid, inseneri meie tööstusele ja energeetikamajandusele. Tegelik töö vajadusest lähtudes on ka lõviosa meie elektrikute, õpingis pühendatud praktiliste probleemide igakülgsel uurimisele. Selleks on olemas laialdased võimalused: suurte kogemustepagasiga õppejõud, laboratooriumid, millised pidevalt täiendatakse uusimate seadmetega, rikkalik erialane kirjandus.

Käesoleval kevadel värske abiturientide hulgas on kahtlematult palju neid, kedaelekter tema kõige laialdasemais raketis erilise huvitab. Nende edasise õppimise loomulikuks jätkuks ongi meie elektrotehnikaosakond. Aga nad peavad ka kohe arvestama seda, et tööd tuleb teha palju. Inseneri elukutse ei ole saavutatav mängeldes, vaid ta nõuab visa ning püsivat tööd. Kuid on ka kindel, et need, kes tööd ei karda, oma valikut ei kahetse.

H. SILLAMAA (ME-64)

Praegusaja inseneri tööväli on niivõrd lai ja mitmekesine, et see oma kitsama tegevusala võib valida vastavalt oma erilistele kalduvustele: kas suunduda projekteerimise töödele, matemaatilistele arvutustele, tööstuste ju-

elektrivooluga ja liiklusvahenditega. Tulevad korrastada veeteed, välja ehitada sadamad, tammid ja salvestada liigvesi kasutamiseks veejõujaamades, elektri tootmiseks ja kultuuriiristuste kasutamiseks.

... õppetöökogas

hatamisele, välitööde juhtimisele, uurimistöödele, — kas jääda tööle büroosse, tehasesse, kaevandusse või muudele välitöödele.

Piiramatult avar on tööväli, mis on lahti nõukogude insenerile. Tulevad üles ehitada uued hooned, tehased, linnad, varustada need heade teedega, puhta veega ja kanalisatsiooniga,

Suurte ja kaasakiskuvate ülesannete lahendamisele kaasaitamiseks ning loova tööga sotsialismi lõplikul ülesehitamisel juhtiva jõuna kaasatõotamiseks avab noortele võimalused Tallinna Polütehniline Instituut kui ainuke kõrgem tehniline õppeasutus ENSV-s.

Prof. L. JÜRGENSON

Isetegevus kui kommunistliku kasvatus vahend TPI-s

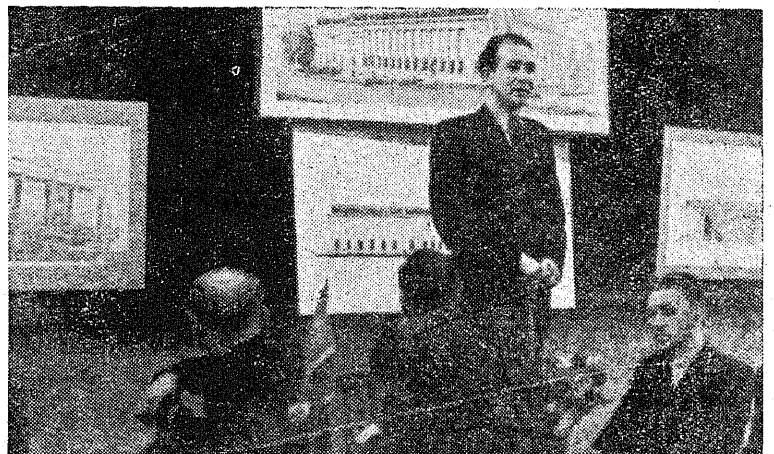
„Igas inimeses on peidus ehitaja tark jõud, on vaid tarvis anda talle vabadust arenemiseks ja õitsele puhkumiseks, et ta rikastaks maad veel suuremate imedega.“ (Maksim Gorki)

Aastast-aastasse ikka teadlikumana ja sihikindlamana omandab meie üliõpilaskond eesrindlikku nõukogude teadust ja tehnikat. Kuid meie ülikool ei varusta noori mitte ainult kasulike ja elus vajalike teadmistega, vaid aitab noortes kujundada kõrgeid moraalseid omadusi, mis on omased meie ühiskonna inimestele.

Selleks kommunistliku kasvatus tegevus on kunstiline isetegevus. See ei ole mitte ainult üliõpilaste puhkuse- ja ajaviite- harrastus. Puhtkunstiliste oskuste arendamise ja esteetiliste arusaamade süvendamisega näite-, kirjandus-, muusika- ja rahvakunsti ringides käib käsikäes sotsialistliku tegelikkuse sügavam mõistmine, kollektiivsustunde ja nõukogude kodumaa armastuse kasv.

Möödunud IV isetegevuse ja omaloomingu olümpiaad näitas, et meie kunstilise isetegevuse ringid on elujõulised ja et nende tegevus areneb õige sisu suunas.

Kirjandusring ei koonda ainult loominguliste võimetega üliõpilasi, vaid ka neid, keda huvitavad mitmesugused kirjanduse ja kunsti küsimused.

... TPI lõpetajana diplomitöö kaitsmisel

Pole unustatud ka meie omaloominguga tegelevat peret. Neid on abistatud kontakti loomisel noorte kirjanike koondisega.

Täis nooruslikku elujõudu on meie kolm rahvakunstringi. Näitekunstringi instruktor sm. P. Raudkivi juhtimisel on osanud viia näitekunstringi laialdaselt üliõpilashulka.

Laulukoovidest töötavad nais- ja meeskoor, kelledest seni head tunnustust on leidnud meeskoor A. Kallikormi juhtimisel.

Hoogsalt valmistub eelseisvateks kontsertideks meie suuri edusamme teinud naiskoor sm. A. Ratasepa juhtimisel.

Praegu töötavad laulukoorid pingeliselt esinemiseks XIII üldlaulupeol.

Noored abiturientid! Astudes TPI üliõpilasteks on teil kõik võimalused kasvada mitmekülgselt, tõelisteks nõukogude insenerideks, kes ei piirdu ainult oma kitsa elukutsega, vaid kes haaravad kogu ümbritsevat nõukogulikku elu.

ENSV
M. L. KITIŠAS

TPI üliõpilane spordib

Pingelise vaimse töö kõrval leiavad TPI üliõpilased mahti tõsiselt tegelda ka kehakultuuri ja spordiga.

TPI direktsoon on suurt hooldi kandnud kehakultuuri- ja sporditöö kohta käiva partei otsuse elluviimiseks. Üliõpilastele on antud kõik võimalused sportimiseks. Nii on üliõpilaste kasutada TPI peahoone Koplil poolsaarel avar ja püüdnud sportimiseks. Üliõpilastele on antud kõik võimalused sportimiseks. Nii on üliõpilaste kasutada TPI peahoone Koplil poolsaarel avar ja püüdnud sportimiseks.

Et kaasa aidata tervete, tööks ja kaitseks vääriliste ja võimaliste eriteadlaste kaadri ettevalmistamisele, on 1. ja 2. kursuse üliõpilastele ette nähtud kohustuslik kehalise kasvatus põhikursus. Põhikursuse kõrval on üliõpilastel võimalus valida fakultatiivkursuses mõni soovitatav eriala (võimlemine, kergejõustik jne.)

Üle 600 TPI sportlase on koonnud oma spordiklubisse, kus töötavad praegu 18 sektsiooni. Võimlas vahelduvad aegadad pallimängud, poksilahingutega, maadlejate järel tulevad võimlas kunstilised võimlejad jne. Kergejõustiklased on kevad- ja sügisperioodil pidevas välistreeningus. Põhikursuse kõrval on üliõpilastel võimalus valida fakultatiivkursuses mõni soovitatav eriala (võimlemine, kergejõustik jne.)

TPI spordiklubi liikmed-üliõpilased on saavutanud edu ka välisvõistlustel. TPI SK tuli spordisõprusvõistluse võitjaks ENSV 1949. a. esivõistlustel vehklemises, 1950. a. Tallinna suusatamisesivõistlustel päriti 2. koht jne. ENSV meeste võrkpalli esigruppis startid kaks TPI meeskonda, naiste võrkpalli esigruppis noortest arenemisvõimelistest mängijast koosnev TPI naiskond. TPI üliõpilasperes on terve rida häid sportlasi. NSVL ja ENSV tšempione, kergejõustiklastest on silmapaistvad NKVL tšempionid H. Rausberg ja J. Sandbank, ENSV tšempionid M. Vallikivi ja I. Küllik. Parjesspordis on NSVL tšempioni austava nimega omandanud L. Bork, A. Arro ja Madise. NSVL tšempion tennis O. Alas on arhitektuuriosakonna üliõpilane. Vabariiklikus ulatuses on saavutanud tähelepanuväärset edu vehklejad U. Valdre, H. Arro, R. Zobel ja G. Ozerov, tennisistid H. Tõnuri ja Hiipi, maletajad A. Arulaid, J. Mikko, I. Rosenfeld, ujumises A. Norak ja J. Väljataga. Suusatamises on väarikalt esindanud

TPI spordiau NSVL noortetšempion tütarlaste slalomis H. Pärtelpoeg, H. Pärt, E. Mitt, A. Kõrge jt. Auto-motosektsiooni liige A. Valma on kaasa teinud Piritakose ringteel ja hüpodroomil.

Sellest loetelust võib näha, et kehakultuurile on TPI-s osutatud suurt tähelepanu. Endiste üksikute sportlaste asemel näeme treeninguil ja võistlusradadel nüüd sadu ja sadu üliõpilasi, kes on mõistnud kehalise kasvatus tähtsust vaimse töö kõrval. TPI-d ei lõpetata enam kuivad, kehaliselt kidurad teadlased, kes sukelduvad projekteerimisbüroosse või laboratooriumi, tundmata enda ümber elu ja liikumist vaid elurõõmsad, teotahtelised ja tugevad nõukogude eriteadlased, kes on võimelised andma kogu oma jõu, teadmised ja oskused meie ühiskonnale tööks ja kaitseks. U. KREIS (E-81)

TPI JA TRÜ VÕISTLESID:

KÄSIPALLIS

Eelmisel nädalavahetusel toimusid Tartus traditsioonilised sõprusvõistlused käsipallis TRÜ ja TPI õppejõudude ja üliõpilaste võistkondade vahel. TRÜ võistkondades ei esinenud kehakultuuriteaduskonda kuuluvad üliõpilased. Mängud kujunesid tasavõisteks ja üsna põnevateks. Sõpruskohtumise võitis TPI 5:1. Ainus kaotus saadi meeste korpypallis. Meeste võrkpallis TPI üliõpilaste võistkond (Jürjo, Kuratškin, Tõniste, Lindpere, Uus, Root ja Milk) saavutas hinnitava võidu 3:1 (10:15, 15:13, 15:13, 15:5). Meeste võrkpallis õppejõudude vahel rivistus TPI TPI koosseisus: Allakas, Pals, Erm, Räämet, Otsman ja Jeret. Võitsid TPI õppejõud 2:1 (15:8, 6:15, 15:8). Seejuures paistsid silma võistkondade vähesed võistluskoosmused. Üliõpilaste vahel rullus korpypallis vahelduv ja kiire mäng, kusjuures tartlased püüsid kogu aeg edusisu. Mängu võitis TPI 50:48 (27:22). Tuleb hinnata meie võistkonna (Heinvere, Volt, Root, Sipp, Rasinski ja Soone) südi vastupanu. Kaotus tuli peamiselt sellest, et ei suudetud pikki tartlasi (Sahvat ja Raudsikut) küllaldaselt katta.

A. MILK (K-81)

JA UJUMISES

22. ja 23. apr. võistlesid vabariiklikus siseujulas TPI ja TRÜ ujumises. Võistlused võitis TRÜ võistkond 56:57 (müüsupunktid). TPI meeskond esines võistlustel väga hästi, saavutades üheksast esikohtast 7. kuid kaotuse otsustas naiskond. Üksikuist võistlejast A. Norak saavutas mitu esikohta. Naiste nõrgas esinemises langeb osa süüdi sektsiooni juhatajale, kes pole hoolitsenud naisujujate väljaõppe eest. Üksikutel naisujujatel puudub ka enesedistsipliin. N. Maremäe, üks neid naisüliõpilasi, kes vähesel treeninguga võiks saavutada üsna palju, loobus osa võtmast nii treeningust kui ka võistlustest kategooriliselt. H. Alher, kes vabariiklikus võiks saavutada häid tagajärgi, esimesel võistluspäeval ei võistelnud, vabandades jalavigastusega. Aga veel samal õhtul ta „lõi tõhusalt kaasa“ isetegevusolümpiaadi tantsuosas.

S. ELLANDI (MM-61)

MIDA PAKUB TPI ÜHISELAMU ÜLIÕPILASELE

Tallinna Polütehnilise Instituudi ühiselamuis on leidnud endale kodu enam kui 200 üliõpilast. Kolmest ühiselamust on kaks määratud mees- ja üks naisüliõpilastele. Elanike arv toas kõikide ühiselamute kohta on keskmiselt 5-6. Ühiselamud on küllaldaselt varustatud vajaliku inventariga. Igas toas on vastavalt vajadusele 1-2 lauda, toolid, riidekapp, raamatariidid, voodid koos voodipesuga, öökapid jne. Osa tube on juba radiofitseeritud, täielik radiofitseerimine lõpetatakse lähemal ajal. Järgmiseks õppeaastaks varustatakse kõik ühiselamud ka telefoniga, praegu omab telefonühenduse ainult ühiselamu nr. 1. Toidu valmistamiseks on ühiselamus nr. 3 gaaspliiit, ühiselamutes nr. 1 ja 2 pliidid puit- ja turba küttega. Kõige selle juures on üür ainult 15 rbl. kuus.

Ühiselamud alluvad otseselt ühiselamute komandantidele, kes viivad oma korraldused ellu ühiselamute vanemate ja viimased omakorda toovanemate kaudu. Ametiühingu liinis juhib ühiselamuid Ühiselamute Nõukogu, mis valitakse ametiühingu üldkoosolekul ühiselamute ulatuses. Praegune ÜN on 7-liikmeline, järgmise kohtade jaotusega: ÜN esimees, esimehe asetäitja, sekretär, kultuurkomisjoni, heaolukomisjoni, sanitaarkomisjoni ja redkolleegiumi esimees. Vastava komisjoni esimehele allub igas ühiselamuis 3-liikmeline komisjon, — seega kokku 9 inimest. Komisjoni esimees kutsub kokku töökoosoleku 1-2 korda kuus või vajaduse korral koosoleku üksiku ühiselamuis eraldi. Komisjonide töö abistamiseks on moodustatud igas ühiselamuis komsomoligrupid.

Paremate tulemuste saavutamiseks puhtuse ja korra alal ühiselamuis organiseeris heaolukomisjon sotsialistliku võistluse ühiselamute vahel, mis andis häid tagajärgi ja mille tulemusena hiljem alustatud sotsialistlikust võistlusest Tallinna Õpetajate Instituudi ühiselamutega väljusid 1. maiks võitjaini TPI ühiselamud.

Kultuurikomisjon on korraldanud ühiselamu üliõpilaste ideelis-poliitilise taseme tõstmiseks üldpoliitilisi loenguid ja igas ühiselamuis eraldi korrapäraselt referaatõhtuid. Samuti on korraldatud male- ja kabevõistlusi ühiselamute vahel, isetegevusõhtuid, kino- ja teatrikülastusi jne.

Redkolleegium annab kaks korda kuus igas ühiselamuis välja seinalehe, ühiselamuis nr. 3 veel fotolehe ja ühiselamuis nr. 1 kriitikaseinalehe „Valk“ hoolitseb ühiselamute varustamise eest ajalehtede ja ajakirjadega hoiab korras ja täiendab igas ühiselamuis olevat raamatukogu ja hoolitseb ühiselamute punanurkade eest.

Sanitaarkomisjonid üksikuis ühiselamuis teostavad vastastiku sanitaarsel kontrolli, kusjuures iga üliõpilaste kohta peetakse eraldi arvestust. Mahajääjaid esitatakse Ühiselamute Nõukogule personaalküsimuste osas arutamiseks. Kord päevas külastab ühiselamuid ka san.-õde.

Iga ühiselamuis elunev üliõpilane on kohustatud olema korrapidajaks ü.e. vanema poolt koostatud graafiku kohaselt. Korrapidamisest on vabastatud üliõpilased, kes õppetööst vabal ajal käivad pidevalt töö. Korrapidamise kestus on 24 tundi.

EVALD KOONIK

Õel vastu 1-st maid suri sm. E. Koonik, TPI majandusteaduskonna rahvamajanduse plaanimise van. õpetaja. Sm. E. Koonik sündis vaeses perekonnas 1901. a. Suuri raskusi võites, tehes tööd ja õppides, oma püüvuse ja andekuse tõttu a. 1948 lõpetas ta majandusteaduskonna.

Alates 1940. a. võttis sm. E. Koonik aktiivselt osa võistlustest nõukogude korra kindlustamise eest Eestis, 1946. a. astus ta kommunistliku partei ridadesse. Viimaseil aastail sm. E. Koonikut tuntis Eesti NSV laiares rahvahulkades kui head lektorit rahvusvahelise olukorra küsimustes. Olles tuline kodumaa patrioot ja kommunist, suhtudes seltsimehelikult teistesse inimestesse, sm. E. Koonik jättis neisse, kes teda lähemalt tundsid, õilsa ja sügava mälestuse. Meie ei unusta kunagi sm. E. Koonikut.

A. SIPSAKAS, B. VEIMER, A. TUULRE, F. SAUKS, E. VILBERT, R. KUTSAR, L. TIHK, R. MAHL, G. RODIONOV, A. LAUS, G. OSEROV

Lõpuks tuleb veel märkida, et soodsaid elamustingimusi ühiselamuis lisandub ka hea võimalus kollektiivselt õppimiseks, mis eksamitil on korduvalt tõendanud oma üleolekut individuaalselt õppimise meetodist. Nii leidub ühiselamuis terve rida üliõpilasi, kelle õppeedukus on pidevalt olnud väga hea, nagu Murd (majand 42), Kesküla (ME-34) Sarv (ME-64) j.t.

Üliõp. V. Abbi

PRAKTIKAGA KÄSIKÄES

Et õpitud teoreetilisi teadmisi siduda praktiliste ehitustöödega, selleks tutvusid teede-ehitusharu IV k. üliõpilased dots. Ambrose juhtimisel rea ehitusobjektidega.

Ühiselt jälgiti ja analüüsiti mullatööde teostamist ühel pealinnast väljuval suuremal magistraalil. Omal poolt juhiti ehitajate tähelepanu reserveid ebaõigele paigutusele ja tööde racionaalseerimisvõimalustele.

Eriti huvitavaks kujunes tutvumine ühe Piritas silla ehitustöödega. Silla ehitajad püüdsid üliõpilasi ühistes arutlustes võimalikult lähendada tegelikkusele.

Sellistest retketest on kindlasti suurt kasu niihästi üliõpilastele kui ka töötajatele tootmistevõimuseks.

I. SAMARUÜTEL (E-82)

Tema eriala

...Pauguga purunes statiivile kinnitatud kolb. Killud paiskusid laiali. Heino seisis kohmetult töölauna juures ja vaatas süüdlase näoga ebaõnnestunud katse tulemusi. Ohus tundus teravat ammoniaagilõhna...

Heino väidab poolnaljatades alati, et sel hetkel saanudki temast keemik — esimesel ülikooliaastal, mil ta astus esmakordselt üle laboratooriumi läve ja mil ta ettevaatamatult juhtis omavalmistatud ammoniaagiga täidetud kolbi veejoa. Kolb oli kõvasti suletud ja peenest torust pääses sisse vaid õige vähe vett, ammoniaak aga lahustus üleliia hästi. Nii tekkis kolvis alarõhk ja ta purunes.

Kui Heinole nüüd seda kõike meenutada, siis naerab ta oma tookordse rumaluse üle. Aga ega keegi ole targaks sündinud. Ja kahe ülikooliaastaga on Heino õppinud küllaltki palju, et nüüd vaadata oma keskkooliteadmiste üle alla.

Tegelikult otsustas Heino oma elukutseliku keemia kasuks juba koolipäev. Ta keemiaõpetaja oli nõudlik ja oma alasse kiindunud inimene. Ei olnud keemiagi tema kättes mõistmatute võrrandite ja simbolite rägus, nagu ta vahel koolipäev näib. Heino hakkas juba siis nägema

reaktsioonivõrrandite taga pealuvaid perspektiive. Kuidas saadakse kõige lihtsamaist toorainest harukordselt ilusaid ja otstarbekaid tarbemeid ja materjale, milliseid ei esine looduses? Näiteks bakeliit, karbaliit ja mitmesugused muud kunstarsid, millest võib teha kõike, alustades lambipesast ja lõpetades sööginõude ning täitesulepeadega. Kas ja kuidas võiks saavutada nende nn. plastiliste masside juures selliseid omadusi, mis lubaksid neist otse stantsida aknaraame, trepikäspuid ja katuseplaate? See oleks võimalik, kui arendada neid mineraalset materjale selles suunas, et ühendada neis terase tugevus puidu kerguse ja odavuse ning plastmassidele omase ilusa välimusega. Millest on tingitud, et haruldaste metallide lisamine õige väikeses koguses annab paljudele sulameile hoopis uusi, otamatuid omadusi? Kas saaks tekitada kunstlikult radioaktiivsust ja seda praktikas rakendada?

Need ja selletaolised populaarteadusliku sisuga küsimused huvitasid Heino't ja nende kaudu süvenes tema huvi keemia kui teaduse vastu, mis annab võtme paljude materja saladuste tundmaõppimiseks, palju-

de nähtuste mõistmiseks, reprodutseerimiseks ja kasutamiseks. Sest tähti tundmata ei saa lugeda raamatut. Ja nii otsustaski Heino minna õppima keemiat.

Sisseastumiseksamid Tallinna Polütehnilise Instituuti sooritas Heino hästi. Algas ülikoolipõlv. Juba esimesest päevast ilmes, et eelkõige tuleb pidevalt ja tublisti töötada. Kogu see kõrgem matemaatika, kujutav geometria, füüsika ja teisedki õppeained, ilma milleta pole omandatav kõrgem tehniline haridus, nõudsid tööd enesega. Ning keemiati tuli vaadata üsna põhjalikult.

Teisel semestril algas praktikum, mille alguses Heinoga juhtuski ülalmainitud vahejuhtum ammoniaagikolbiga. Ja siis täks. Oli vaja ju nii palju tundmaõppida. Elemente-on Mendelejevi tabelis 92 ning kõiki neid — erandina vaid haruldasi — tuleb ju osata leida igasuguste ainetest koostises. Algu niisama, kvalitatiivse analüüsi käigus, hiljem aga juba hulgaliselt, protsendi täpsusega.

Muidugi, vahel juhtus, et mõni asi ei tulnud välja — siis sai kirjutud seda keemiat kus seda ja teist. Ent siiski — Heino usub — ei vahetaks ükski keemik oma eriala kõigile raskustele vaatamata ühegi ehitaja, masinaehitaja või majandusteadlasega.

Õpperühmast, kuhu Heino sattus, kujunes aja jooksul tubli kollektiiv ja koos temaga kasvas ka Heino. Praegu töötab ta aktiivselt anorgaanilise ja analüütilise keemia ringis, pidades üsna sageli loenguid — vahel keemia arengust, vahel kolorimeetriast või veel millestki, mis huvitab keemiateaduskonna üliõpilasi. Sageli juhtub ka, et üheskoos selgitatakse loenguid segaseks jäänud küsimusi, ja kuna Heino õppeedukus näitab üsnagi kõrgeid teadmisi, käiakse tema juures konsulteerimas.

Vaba aega pole palju. Ikka leidub midagi, mis vajab tegelemist. Olgu see mõni praktikumitöö, ühiskondlik kohustus või veel midagi. Kuid selline täisvereline, pulbitsev elu haarab Heino't oma tulise hooga, kisub kaasa, sünnitab mõõmu ühiste ürituste kordaminekust ja huvi oma instituudi, teaduskonna, rühma käekäigu kohta. Seepärast polnud juhuslik, et Heino osutus rühma tootmisnõupidamisel selleks, kes algatas mõtet suvisel õppevaheajal sõita kümneks päevaks appi kolhoosnikele maaelektrijaamade ehitustöödele. Ettepanek võeti üksmeelselt vastu ja on kindel, et Heino rühm veedab need kümme päeva oma suvepuhkusest hästi, kasulikult ja sisukalt.

Kolm eksamissooni on Heino juba seljataga ning läheneb nel-

jas. Ja kuigi küsimused, millega Heino tuleb praegu tegelda, on palju tagasihoidlikumad, kui näit. küsimus aatomienergia kasutamise probleemist, näeb Heino neis osa tulevasest elust — nõukogude inseneri, loova ja otsiva, julge katsetaja paeluvast elust. Sest see elu saab kindlasti olema suur ja haarav, täis otsinguid ja saavutusi — tõelise nõukogude inimese elu.

Kui Heinolt praegu küsida, kas ta armastab oma valitud elukutset, siis jääb ta tagasihoidliku naeratusega vastuse võlgu või vastab: „Ah, mis seal ikka... Ajame läbi...“

Ent nende sõnade taga peitub sügav kiindumus oma alasse. Keemia — see on ju tuleviku teadus. Meie ei saa rahulduda sellega, mis meile annab loodus, vaid peame teda ületama igas suhtes ning kaaluv osa on siin etendada keemial. Kuidas saakski mitte armastada teadust, mis on juba andnud maailmale nii palju ja annab veelgi enam — tohutult enam. Reaktiivmootorid aatomienergia, kosmilise kiirguse uurimine ja rakendamine — kõik see on nii või teisiti seotud keemiaga — orgaanilise, anorgaanilise, füüsikalise või mõne teise kitsama haruga. Seepärast on Heinole tema ala alati olnud kõige parem, kõige huvitavam.

V. BEEKMAN